

ХУЛОСАИ

ШУРОИ ДИССЕРТАТСИОНИИ 6D.KOA-029-И НАЗДИ
ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН АЗ РҶИИ
ДИССЕРТАТСИЯ БАРОИ ДАРЁФТИ ДАРАҶАИ ИЛМИИ ДОКТОРИ
ИЛМҲОИ ФАЛСАФА

Парвандаи аттестатсионии №__

Қарори Шурои диссертатсионӣ аз 31 октябри соли 2024, таҳти №4 барои сазовор донистани Абдухалилзода Кароматулло ба дараҷаи илмии доктори илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.14 – Фалсафаи дин ва диншиносӣ

Диссертатсияи Абдухалилзода Кароматулло дар мавзӯи “Ислом ва арзишҳои дунявӣ” барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.14 – Фалсафаи дин ва диншиносӣ дар таърихи 06-уми июли соли 2024, суратмаҷлиси №30 аз ҷониби Шурои диссертатсионӣ (734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17; фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 01 феввали соли 2022 таҳти №38) ба ҳимоя қабул карда шудааст.

Довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар таърихи 05.01.1966 таваллуд шудааст. Соли 1990 ба шуъбаи арабии факултети забонҳои Шарқи ДДТ ба номи В.И. Ленин (ҳоло ДМТ) дохил шуда, онро соли 1990 бо тахассуси филолог, муаллими забони арабӣ, муаллими забон ва адабиёти тоҷик хатм намудааст. Соли 2005 дар мавзӯи “Таҳлили таърихӣ-фалсафии таҳаввули ғояи Худо” дар зери роҳбарии Ш.Абдуллоев рисолаи номзадиашро ҳимоя намудааст.

Аз соли 2023 то имрӯз дар вазифаи муовини директори Маркази исломшиносӣ фаъолият менамояд.

Мушовири илмӣ:

Муҳаммадалӣ Музаффарӣ - доктори илмҳои фалсафа, профессор, узви вобастаи АМИТ, директори Маркази антропологияи АМИТ

Муқарризи расмӣ:

Зиёев Идибек Ғозиевич - доктори илмҳои фалсафа, профессори кафедраи диншиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;

Атоев Атоулло Мухторович - доктори илмҳои фалсафа, профессори кафедраи умумидонишгоҳии фалсафаи Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров;

Карамхудоев Шукрат Худоназарбекович - доктори илмҳои фалсафа, дотсенти кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода ба диссертатсия тақризи мусбат додаанд.

Муассисаи пешбар – Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик **М.С.Осимӣ** дар тақризи мусбати худ, ки аз ҷониби доктори илмҳои фалсафа, профессор **Раҳимов М.Ҳ** омода шуда, аз ҷониби мудирӣ кафедраи фанҳои ҷомеашиносӣ, дотсент **Шарофзода Э.У.** ба имзо расидааст ва аз ҷониби ректори Донишгоҳ, доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор **Давлатзода Қ.Қ** тасдиқ шудааст, қайд менамояд, ки диссертатсияи **Абдухалилзода Кароматулло** дар мавзӯи “Ислом ва арзишҳои дунявӣ”, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.14 – Фалсафаи дин ва диншиносӣ пешниҳод шудааст, аз рӯи навгонии илмӣ, мубрамият, аҳаммияти назариявӣ ва амалӣ доштани сазовори баҳои мусбат буда, ба Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021 таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ аст ва муаллифи он сазовори дараҷаи илмӣ доктори илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.14 – Фалсафаи дин ва диншиносӣ мебошад.

Муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар бо дарназардошти муқаррароти бандҳои 67-70 ва 74-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-уми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, интиҳоб ва таъйин гардидаанд. **Муқарризони расмӣ** ва муассисаи тақриздиханда дар асоси мутахассис аз рӯи ихтисоси 09.00.14 – Фалсафаи дин ва диншиносӣ будан ва алоқаи зич доштани корҳои илмӣ-таҳқиқотии онҳо ба масъалаи таҳқиқшавандаи диссертатсияи **Абдухалилзода Кароматулло** интиҳоб шудаанд.

Абдухалилзода Кароматулло оид ба мавзӯи диссертатсия 1 монография, 32 мақола, ки аз байни онҳо 19 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъб расидааст, нашр намудааст.

Натиҷаҳои асосии диссертатсия ва хулосаҳои таҳқиқот дар мақолаҳои илмӣ муаллиф инъикос ёфтаанд.

Муҳимтарин интишороти докталаб аз рӯи мавзӯи диссертатсия, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба чоп расидаанд:

I. Монография:

[1-М] **Абдухалилзода К. А.** Арзишҳои дунявӣ дар ислом [Матн] /К. А. Абдухалилзода. – Душанбе: Эр-граф, 2023. – 342 с.

II. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи
олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷоп
шудаанд:

- [2-М] Абдулҳаев К.А. Худтакмилдиҳӣ ҳамчун масъалаи ахлоқӣ [Матн] / К.А. Абдулҳаев // Авҷи Зухал - 2011. - № 2. – С. 64-68.
- [3-М] Абдулҳаев К.А. Масъалаи дунявият дар ислом [Матн] / К.А. Абдулҳаев // Ахбори АИ ҶТ, силсилаи фалсафа ва ҳуқуқ - 2013. - № 1-2 – С.77-82.
- [4-М] Абдулҳаев К.А. Асосҳои интеллектуалии дунявият дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон [Матн] / К.А. Абдулҳаев // Авҷи Зухал. - 2013. - № 2. – С. 58-64.
- [5-М] Абдулҳаев К.А. Таҳаввули мундариҷаи мафҳуми дунявият [Матн] / К.А. Абдулҳаев // Авҷи Зухал. - 2014. - № 3. – С. 75-81.
- [6-М] Абдулҳаев К.А. Зарурат ва мушкилоти таълими динӣ дар Тоҷикистон [Матн] / К. А. Абдулҳаев // Ахбори АИ ҶТ, шӯъбаи илмҳои ҷомеашиносӣ, - 2014. - №3. –С. 59-66.
- [7-М] Абдулҳаев К.А. Ҷойгоҳи дин дар ҷомеаи мутамаддин [Матн] / К.А. Абдулҳаев // Ахбори АИ ҶТ, шӯъбаи илмҳои ҷамъиятшиносӣ. – 2016. - №4. –С. 40-49.
- [8-М] Абдулҳаев К.А. Курбон гардидани арзишҳои миллӣ ва динӣ дар раванди низоъҳои сиёсӣ-идеологӣ ҷаҳони ислом [Матн] / К.А. Абдулҳаев, Ш.Р.Ахмедов // Авҷи Зухал. - 2016. - № 1. – С. 71-77.
- [9-М] Абдулҳаев К.А. Шабоҳати маонӣ дар Авасто ва Куръон [Матн] /К.А. Абдулҳаев // Ахбори АИ ҶТ, шӯъбаи илмҳои ҷамъиятшиносӣ. – 2017. - № 3. – С. 49-58.
- [10-М] Абдулҳаев К.А. Проблемаи носиху мансӯх дар ислом [Матн] / К.А. Абдулҳаев, Ҳ.К. Иброҳимов // Авҷи Зухал. - 2018. - № 1. – С. 108-114.
- [11-М] Абдулҳаев К.А. Роҳи ҳалли масъалаи носиху мансӯх дар ислом [Матн] / К.А. Абдулҳаев // Ахбори АИ ҶТ, Шӯъбаи илмҳои ҷамъиятшиносӣ. – 2019. - №1. – С. 50-57.
- [12-М] Абдулҳаев К.А. Озодандешӣ ва дин [Матн] / К.А. Абдулҳаев // Ахбори Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови АМИТ. – 2019. - №3. – С. 116-119.
- [13-М] Абдухалилзода К.А. Ҷанбаҳои дунявӣ дар таълимоти М. Падуяний [Матн] К.А. Абдухалилзода // Ахбори АИ ҶТ, Шӯъбаи илмҳои ҷамъиятшиносӣ. - 2021. - №4. – С. 7-12.
- [14-М] Абдухалилзода К.А. Хусусиятҳои зиддиинсонии андешаҳои динии ифротӣ [Матн] / К.А. Абдухалилзода // Паёми донишгоҳи Миллии Тоҷикистон. - 2021. - №7. – С. 122-128.

[15-М] Абдухалилзода К.А. Ҷанбаҳои таҳаммулпазирӣ дар дини ислом [Матн] / К.А.Абдухалилзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. – 2022. - №12. – С. 169-175.

[16-М] Абдухалилзода К.А. Таносуби арзишҳои дунявӣ ва динӣ [Матн] / К. А. Абдухалилзода // Ахбори АИ ҶТ, Шӯъбаи илмҳои ҷамъиятшиносӣ. – 2022. -№3. – С.71-75.

[17-М] Абдухалилзода К.А.Ҷудонопазирии дунявият ва ислом [Матн] / К.А. Абдухалилзода // Ахбори АИ ҶТ, Шӯъбаи илмҳои ҷамъиятшиносӣ. – 2022. - № 4. - С.7-13.

[18-М] Абдухалилзода К.А. Ҳамзистии фарҳанги дунявӣ ва динӣ дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон [Матн] / К.А. Абдухалилзода //Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. – 2023. - № 11, қисми 2. – С. 93-101.

[19-М] Абдухалилзода К.А. Тағйирёбии мундариҷаи мафҳумҳои “дин” ва “диндор” дар зери таъсири равандҳои дунявӣ [Матн] /К.А.Абдухалилзода // Идоракунии давлатӣ. Маҷаллаи илмию сиёсии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. – 2023. - №4/3 (65). – С. 335-345.

[20-М] Абдухалилзода К.А. Фарбгароӣ ҳамчун зухури дунявигароӣ (дар мисоли олами араб) [Матн] / К.А.Абдухалилзода //Паёми Донишгоҳи Хоруғ. – 2024. №1. (29). – С. 57-64.

Ба автореферати диссертатсия аз ҷониби шахсони зерин тақриз навишта шуда, ба Шурои диссертатсионӣ пешниҳод шудаанд:

Қурбонов Абдурахмон Шерович – доктори илмҳои фалсафа, профессор, Сардори Раёсати таҳлили масъалаҳои иҷтимоии Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, тақриз мусбат аст. Эрод:

- Дар автореферат зимни муайян намудани муносибати ислом ба сарват аз мавқеи интиқодӣ баҳогузорӣ шудааст. Бисёр хуб мешуд, ки муносибати мусбии дини ислом ба сарват низ мавриди таҳқиқ қарор мегирифт.

Маҳмадҷонова Муҳиба Талатҷонова – доктори илмҳои фалсафа, ходими пешбари шӯъбаи таърихи фалсафаи Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А.Баҳоваддинови АМИТ, тақриз мусбат аст. Эрод:

- Муаллиф ба ҷанбаҳои назарии ислом камтар тавачҷуҳ намудааст.

Мирзоев Ғаффор Ҷабборович – доктори илмҳои фалсафа, мудири кафедраи фалсафаи Раёсати Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, тақриз мусбат аст. Эрод:

- Ба назари мо муаллифро лозим буд, ки дар зербоби аввали рисолаи илмӣ худ, ки ба шарҳу тафсири мафҳумҳои калидии рисола бахшида шудааст, умумият ва фарқияти мафҳумҳои “дунявият” ва “секуляризм”-

ро дар фарҳанги имрӯзаи тоҷик ва умуман дар фарҳанги исломӣ равшантар мушаххас намояд. Зеро ин ду мафҳум дар ин фарҳангҳо дар матни илмҳои диншиносӣ ва фарҳангшиносӣ як андоза аз ҳамдигар фарқ мекунанд.

- Дар зербоби чорум, ки “Муосирсозӣ (Модернсозӣ) – и дини ислом ҳамчун омили амиқ ва қавӣ ‘гардидани дунявият’ номгузорӣ шудааст, ҳама ҳаракатҳои муосирсозии исломӣ (модернизатсия) чун ҳаракатҳои дунявигаро талаққӣ шудаанд. Ҳол он ки на ҳамаи ин ҳаракатҳо андешаҳои дунявиро дастгирӣ менамоянд ва ба ин тарафи масъала дар автореферат камтар таваҷҷуҳ шудааст

Султонзода Соқӣ Аслон – доктори илмҳои фалсафа, профессори кафедраи фалсафа ва фарҳангшиносии ДДОТ ба номи Садриддин Айни, тақриз мусбат аст. Эрод:

- Ҳарчанд номи диссертатсия “Ислом ва арзишҳои дунявӣ” бошад ҳам, вале дар нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда ислом дар қатори дигар динҳо ёд шуда, нақш ва аҳамияти дунявият дар он ба таври зарурӣ нишон дода нашудааст. Албатта, дар дохили диссертатсия ин масъала муфассал баррасӣ гардидааст, вале боз ҳам хуб мешуд, ки нақши дунявият дар ислом дар банди мазкур ба таври назаррас дарҷ мегардид, зеро асоси кори диссертатсиониро маҳз ҳамин масъала ташкил медиҳад.

- Диссертант масъалаи дунявиятро аз назари маорифпарварони Эронӣ Ҳиндустон баррасӣ намудааст, вале маорифпарварони тоҷики аморати Бухороро фаромӯш сохтааст. Ҳол он ки маорифпарварони мо на камтар аз маорифпарварони Эронӣ Ҳиндустон ба масъалаи дунявият дахл кардаанд.

- Дар ибтидои автореферат, ҳам варианти тоҷикӣ ва ҳам русӣ Карамхудоев Ш.К. - доктори илмҳои фалсафа, дотсенти кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии Донишқадаи давлатии забонҳо ба номи Сотим Улуғзода нишон дода шудааст. Дар ҳоле ки аз иваз шудани номи донишқадаи мазкур бештар аз як сол гузаштааст.

Ҳамаи тақризҳои ба автореферат воридгардида мусбат арзёбӣ гардида, дар онҳо баъзе эродҳои хусусияти ҷузъӣ дошта ва пешниҳодҳо манзур шудаанд.

Шурои диссертатсионӣ қайд менамояд, ки дар натиҷаи таҳқиқоти диссертатсионии довталаб:

- ба таври васеъ мазмуну моҳияти дунявият ба таври нав шарҳ ёфта, муносибати ислом ба арзишҳои дунявӣ дар марҳилаҳои ибтидоии рушди он - замони паёмбари ислом Муҳаммад ва халифаҳои аввал, ҷойгоҳи арзишҳои дунявӣ дар Қуръон, мақоми ҳокимият дар ислом, нақши сарват дар интишори ислом, таъсири олами Ғарб ба афкори қишри пешқадами иддае аз кишварҳои исломӣ нишон дода шудааст;

- қайд карда мешавад, ки арзишҳои дунявӣ дар пешрафти ҳаёти ҳам инфиродию ҳам ҷамъиятии мусулмонон ҳамеша ҷойгоҳи муносиб дошта, ҳам дар таҳаввули он ва ҳам тағйири таълимотҳои мушаххаси динӣ вобаста ба таъсири муҳити сиёсӣ-идеологӣ ҷомеа нақши назаррас доштаанд;

- пешниҳод карда мешавад, ки фаҳмиши таҳаввулҷӯфта ва муосири дунявият ва аҳаммияти амалии арзишҳои дунявӣ барои рушди дилхоҳ ҷомеаи мусулмоннишин нишон дода шуда, ногузирии рушди низоми дунявии ҷомеа, махсусан дар шароити рушди ҳаматарафаи илмӣ ва технологияи босуръати ҷомеаи ҷаҳонӣ ва ҳамзамон аз лиҳози иқтисодӣ ва илмӣ қафомонии назарраси кишварҳои мусулмоннишин ҳамчун ягона роҳи муътамад ва мусолимамомези пешрафти ҳаёт ба аҳли ҷомеа фаҳмонида шавад;

- муайян карда шуд, ки дар асоси омӯзишу таҳқиқи сарчашмаҳои асосии таълимоти ислом, таҳқиқи илмӣ ва воқеъбинонаи таърихи ислом ва хусусиятҳои рушди баъзе кишварҳои мусулмоннишин бори аввал ногузирии дунявият ва ҷойгоҳи ҳалқунандаию нақши созандаи арзишҳои дунявӣ барои дилхоҳ ҷомеаи башарӣ чун асли ҳатмӣ муқаррар гардад.

Аҳаммияти назариявии таҳқиқоти диссертатсионӣ бо он асоснок карда шудааст, ки натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ дар раванди таҳлили илмии умуминазариявии фалсафӣ ва диншиносии илмӣ ба кор рафта метавонанд. Асосҳои назариявии таҳқиқот пеш аз ҳама дар асоси сарчашмаҳои исломӣ, осори донишмандони маъруфи ислом, ислохотхоҳону ғарбгароён ва модернистҳо таҳия шудааст. Илова бар ин, аз таҳқиқоти муҳаққиқони ватаниву хориҷӣ, ки ба масъалаҳои диншиносӣ, исломшиносӣ, ба мавзӯи пайдоиши дини ислом ва таҳаввули он, ба масъалаи ислом ва давлати миллӣ, ислом ва давлати дунявӣ, заминаҳои иҷтимоии пайдоишу рушди ғарбгароӣ ва таъсири онҳо ба мафкураи динӣ бахшида шудаанд, истифода бурдан мумкин аст. Ҳамчунин санадҳои ҳуқуқие, ки дар онҳо талаботи сиёсати Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи дин дарҷ шудаанд ва паёмхою суханронҳои Пешвои миллат Эмомалӣ Раҳмон доир ба аҳаммияти низоми дунявӣ ва ҷойгоҳи фарҳанги миллӣ дар пешрафти ҳаёти ҷомеа, нақши донишмандони маъруфи исломӣ дар ташаккули фарҳанги миллӣ, эҳёву ҳифзи арзишҳои миллӣ, ҳифзи давлати миллии дунявӣ ва истиқлолияти давлатӣ, ки асоси назариявии таҳқиқот ба ҳисоб мераванд, муайян карда шуданд.

Омӯхта шудааст, ки таҳқиқоти ба нашррасидаеро, ки ба омӯзиши робитаи ислом ва ин ё он шакли зуҳури дунявият бахшида шудаанд, метавон ба гурӯҳҳои зерин ҷудо кард. Ба гурӯҳи аввал таҳқиқоте дохил мешаванд, ки дар онҳо ба ҷанбаҳои таҳаммулпазирии дини ислом ва

зарурати ислоҳ дар дини мазкур таваҷҷуҳ зоҳир гардидаанд. Ба ин гурӯҳ рисолаҳои Э. Раҳмон, Ибрагим Тауфик, З.И. Левина, М.А. Абдуллаев, Р.М. Маджидов, Г.Дж. Мирзоев ва дигарон дохил мешаванд. Ба гурӯҳи дуюм адабиёти илмие шомил мебошад, ки бевосита ба таҳқиқи дунявият дар марҳилаҳои мухталифи рушди давлати исломӣ бахшида шудаанд, ба мисли рисолаи муҳаққиқон[†] Аҳмад Идрис ат-Таон, Назик Саба, С.К. Прозоров, А. Ҳасанов Л. Сюкияйнен ва ғайра. Ба гурӯҳи сеюм, таҳқиқоти муҳаққиқоне монанди Қарзовӣ Юсуф, Саломат Мусо, Таҳо Хусейн ва дигарон мансуб мебошанд. Ба гурӯҳи чорум рисолаҳои илмие дохил мешаванд, ки таълимоти ислоҳгаронро таҳқиқ намудаанд, мисли таҳқиқоти муҳаққиқон К. Бекзода, М.Д. Гаибов, С. Эршахин ва амсоли инҳо. Ба гурӯҳи панҷум рисолаҳои илмие дохил мешаванд, ки масъалаи таносуби унсурҳои динию дунявиро мавриди таҳқиқ қарор додаанд, ба мисли рисолаҳои С. А. Аҳмедов, К. Олимов, А. Раҳнамо, Ш. Абдуллоев, З. Мунавваров ва дигарон.

Пешниҳод гардид, ки масъалаи таҳқиқи ислом ва арзишҳои дунявӣ дар заминаи нишон додани ҷойгоҳи назаррас ва муайянкунандаи арзишҳои дунявӣ дар марҳилаи ибтидоии рушди ислом, муайян намудани мақом ва сатҳи аҳаммиятнокии арзишҳои дунявӣ дар сарчашмаҳои асосии дини ислом, нақши онҳо дар раҳой бахшидани кишварҳои исломӣ аз пойбандӣ ба арзишҳои қафомондаи динӣ ва таҳрики онҳо ба зинаҳои нисбатан баландтари рушд дар оянда низ бояд мавриди таҳқиқи ҷиддии муҳаққиқон ва баррасии аҳли ҷомеа гардад. Муайян намудани муносибати ислом ба арзишҳои дунявӣ ошкор месозад, ки дини ислом ҳам дар сатҳи назарӣ ва ҳам амалии пайдоишу таҳаввули худ монетаи баҳрабарӣ аз арзишҳои дунявӣ набуда, баръакс онҳоро чун шартҳои асосии мавҷудият ва пешрафти ҳаёти мусулмонон мепазирад. Дар робита ба ҳақиқати баёнгардида зарурат ба таъкид аст, ки дунявият дар фаҳмиши муносири он ҳамчун асли давлатдорӣ ва роҳи боэътимоди пешрафти ҷомеаю муҳити муътамад ва қавии таъмини шароити мусолимадомези зист ва фаъолият ҳам барои намояндагони адёни мухталиф ва ҳам қишри шомили ҷаҳонбинии гуногун моҳиятан ба таълимоти ислом муҳолиф намебошад. Баръакс, дунявият аслан дар шакли фаҳмиши имрӯзаи таҳаввулҷӯфтаю мутобиқшудааш ба шароитҳои нави сиёсӣ иқтисодӣ ва илмӣ фарҳангӣ омили пешрафти ҳаматарафи ҷомеаҳои мусулмоннишин гардида, кафили боэътимоди ҳамзистии фарҳангҳои мухталиф мебошад. Таҳқиқи васеи масъалаи ислом ва арзишҳои дунявӣ ва тарғибу истифодаи натиҷаҳои он метавонад тасаввуроти илман асоснокро доир ба ислом дар зехни насли ҷавон ҷой намуда, ба ҳамроҳшавии онҳо ба гурӯҳу ҳаракатҳои бунёдгари динӣ монета эҷод намояд.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ нишон доданд, ки эътимоднокӣ ва саҳеҳияти натиҷаҳои илмии бадастомада, дар асоси омӯзиши ҳамаҷонибаи шумораи зиёди сарчашмаҳои илман асоснокгардида, бо усули муносибати муназзам, инчунин бо таҳлили шароитҳои объекти таҳқиқот, маҷмуи методҳои умумиилмӣ ва соҳавӣ муайян мегардад.

Саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ бо сатҳи наवгонии илмии диссертатсия, нуктаҳои илмии ба ҳимоя пешниҳодшуда, рисолаю мақолаҳои илмӣ, ҳамчунин тарзи навишт, масъалагузорӣ ва услуби диссертатсия ифода меёбад. Диссертант дар тасниф ва таҳқиқи ҷобачогузории мавод дар бобу зербобҳо, коркарди маводҳои бадастомада ва таҳлили масъалаю натиҷаҳо, ҷамъбасту хулосабарориҳо бо сабки баёни фаҳмо ва мушаххас саҳм гузоштааст.

Дар маҷлиси Шурои диссертатсионӣ оиди сазовор дониستاني К. Абдухалилзода ба дараҷаи илмии доктори илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.14 – Фалсафаи дин ва диншиносӣ қарор қабул карда шуд.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар Шурои диссертатсионӣ 14 нафар иштирок доштанд, аз ҷумла докторони илм 5 нафар аз рӯи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда. Аз 16 нафар ҳайати умумии Шуро 14 нафар иштирок намуда, овоз доданд: тарафдор – 13 нафар, муқобил – 1 нафар.

Раиси Шурои диссертатсионӣ,
доктори илмҳои фалсафа, профессор

Маҳмадизода Н.Д.

Котиби илмии Шурои диссертатсионӣ,
номзади илмҳои фалсафа

Ҳайитов Ф.Қ.

31 октябри соли 2024